



จัดทำโดย



กองวารสาร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

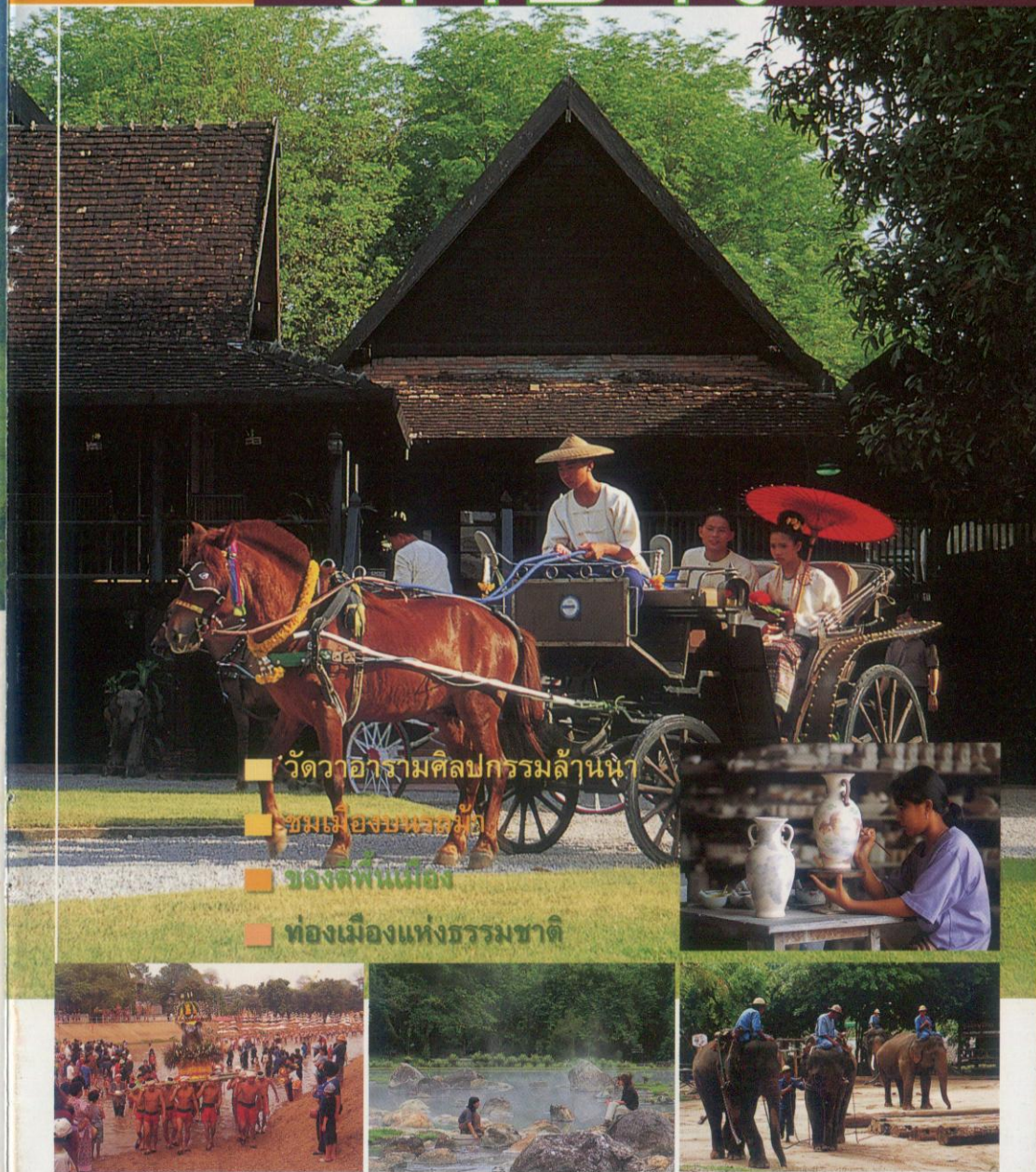
๒๐๒ อาคารเลข คองคอร์ด ถนนรัชดาภิเษก
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทรศัพท์ (๐๒) ๖๔๔-๑๒๒๒ ต่อ ๒๐๐๑
โทรสาร (๐๒) ๖๔๔-๑๔๓๗
ถนนงามสม...เรียบเรียงข้อมูล
นพดล กันบัว...รวบรวมภาพ

พ.ศ. ๒๕๔๔



อภินันทนาการจาก
อศก
อนา

คู่มือท่องเที่ยว
ลำปาง



■ วัดวาอารามศิลปกรรมล้านนา

■ ชมเมืองยลวิถี

■ ของดีพื้นเมือง

■ ท่องเมืองแห่งธรรมชาติ

คู่มือท่องเที่ยวลำปาง

สารบัญ

อดีตกาลเมืองลำปาง	๓
ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น	๔
งานศิลปกรรมล้านนา	๕
ชมเมืองบนรถม้า	๖
แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	๙
ท่องเที่ยวธรรมชาติ	๑๑
เทศกาลงานประเพณี	๑๕
ของดีพื้นเมือง	๑๖
สิ่งอำนวยความสะดวก	๑๗
การเดินทาง	๑๗
แผนที่จังหวัดลำปาง	๑๙

ตราประจำจังหวัดเป็นรูปไก่อยู่ในมณฑป แต่เดิมเมืองลำปางมีชื่อว่า "กุกกวนคร" อันหมายถึงเมืองไก่ขาว



จังหวัดลำปาง เมืองงามอันเปรียบเสมือนประตูแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วภาคเหนือ

แหล่งอารยธรรมล้านนาไทยที่หลากหลายนับด้วยสถานที่ที่น่าสนใจในท้องถิ่น งดงามด้วยศิลปกรรมตามโบราณสถานเก่าแก่ ผสมผสานกับวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ทว่าคงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ ควบคู่ไปกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่คงความบริสุทธิ์สวยงาม

ความเป็นเมืองที่มีมรดกไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้นครลำปางกลายเป็นจุดหมายที่นักเดินทางมักแวะพักผ่อนเที่ยวชม เป็นเมืองหนึ่งในอารยธรรมล้านนาที่น่าสนใจไม่แพ้ไปทั่วจังหวัดใดๆ ด้วยมีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นของตนเองแตกต่างไปจากจังหวัดทางภาคเหนือทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นรถม้า พาหนะคู่เมือง เครื่องปั้นดินเผาที่ทำจากดินขาวขึ้นชื่อ วัดวาอารามในแบบสถาปัตยกรรมเฉพาะถิ่น ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย สถานที่ฝึกช้างแห่งประเทศไทย ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจด้วยอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อสุขภาพ มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมจนได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Thailand Tourism Awards) ประจำปี ๒๕๕๓ ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ยิ่งตอกย้ำความเป็นเมืองงามที่ยังคงมนต์เสน่ห์อย่างไม่มีเสื่อมคลาย

อนุสาร อ.ส.ท. ได้จัดทำคู่มือท่องเที่ยวจังหวัดลำปางขึ้นเป็นฉบับแรกของปี ๒๕๔๔ เพื่อให้เป็นเมืองในอีกเส้นทางเลือกหนึ่งสำหรับนักเดินทางในโอกาสต้อนรับปีใหม่ เป็นเมืองจุดหมายปลายทางอันเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวทั่วไป ให้เกิดการตระหนักในคุณค่าและร่วมกันรักษาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนประเพณีที่งดงามไว้อย่างยั่งยืน

อดีตกาลเมืองลำปาง

ตามหลักฐานทางโบราณคดีได้ปรากฏชุมชนอาศัยในพื้นที่ของนครลำปางมากกว่า ๓,๐๐๐ ปีล่วงมาแล้ว จากการค้นพบภาพเขียนสีและโครงกระดูกมนุษย์โบราณ ตลอดจนชิ้นส่วนภาชนะดินเผาในวัฒนธรรมหริภุญไชย ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยสันกำแพง ซึ่งเป็นหลักฐานการมีอยู่จริงของเจ้าพ่อประตุมตามพงศาวดารโยนกใน พ.ศ. ๒๒๖๒ ที่กล่าวว่าบริเวณเนินเขาในหมู่บ้านเข้าบ้านแม่หวดที่ในอดีตถือเป็นประตูสู่เมืองลำปาง เคยเป็นสมรภูมิรบของท้าวล้านกับข้าศึกพม่า อันเป็นตำนานของเจ้าพ่อประตุมามาแต่ครั้งโบราณ

มีตำนานพื้นเมืองหลายฉบับที่เรียกชื่อลำปางแตกต่างกันออกไป ทั้งลำปาง ลัมปะกับปะนคร กุกกวนคร เขลางค์นคร แต่ละชื่อล้วนมีความหมายผูกพันของคนกับวัดอย่างกลมกลืน คำว่าลำปางนั้นหมายถึงไม้ป้าง ซึ่งเป็นไม้ข้าวหลามที่ลัวะอ้ายกอนใช้ทำกระบอบน้าผึ้ง มะพร้าว มะตูม มาถวายพระพุทธเจ้าเมื่อครั้งเสด็จมายังบริเวณนี้ ก่อนจะปักไม้เอาทางปลายลงเกิดเป็นต้นชะจาวที่เห็นอยู่ข้างวิหารหลวงวัดพระธาตุลำปางหลวง ลักษณะผิวดมผกจากไม้ไผ่ด้วยกิ่งก้านจะสีลงดิน เป็นไม้มงคลประจำจังหวัดลำปางที่มีอายุกว่า ๒,๕๐๐ ปีล่วงมาแล้ว

บ้างก็ว่าเมื่อพระพุทธเจ้ารับเอาของที่ลัวะอ้ายกอนมาถวายแล้วก็ได้ทิ้งกระบอบไม้ป้างนั้นไปตกทางเหนือ และทรงพยากรณ์ว่าสถานที่นั้นต่อไปจะมีผู้มาสร้างเป็นเมืองชื่อ "ลัมปะกับปะนคร" ต่อมาเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานก็ได้มีการสร้างเจดีย์เพื่อบรรจุพระเกศา พระนลาฏ และอัฐิพระศอด้านหน้าและด้านหลังของพระพุทธเจ้า มีชื่อว่าลัมปะกับปะซึ่งก็คือพระธาตุลำปางหลวงนั่นเอง

ส่วนคำว่า "เขลางค์นคร" แรกเริ่มนั้นปรากฏเรื่องราวอยู่ในตำนานพุทธศตวรรษที่ ๑๓ มีการเรียกชื่อเมืองเป็นภาษาบาลีว่า "เขลางค์นคร" คำว่าลครซึ่งกลายมาจากนคร จึงเป็นชื่อสามัญที่ใช้เรียกเมืองเขลางค์ ทั้งยังปรากฏใช้ในศิลาจารึกและพงศาวดารในรุ่นต่อมา ส่วนภาษาพูดจะออกเสียงว่าละกอน มีความหมายเดียวกับคำว่าเมืองลคร หรือเวียงละกอน

เขลางค์นครนี้มีฐานะเป็นเมืองหลวงคู่แฝดของอาณาจักรหริภุญไชย ตามหลักฐานที่ค้นพบเมื่อ

พ.ศ. ๑๒๒๓ โดยมีพระเจ้าอนันตยศ พระราชโอรสของพระนางจามเทวีผู้ครอง

อาณาจักรหริภุญไชยเสด็จมาปกครอง เมื่อปกครองได้สักระยะหนึ่งก็ได้ทูลเชิญให้พระนางจามเทวีเสด็จมาประทับที่เมืองของพระองค์ โดยได้สร้างบริเวณพระราชฐานต้อนรับไว้ใกล้ๆ กัน เรียกว่าอาลัมปางค์นคร เมืองสองเมืองนี้จึงเป็นเมืองคู่ที่ภายหลังเรียกชื่อรวมกันว่า "เขลางค์อาลัมปางค์นคร" แล้วกลายเป็นลำปางค์นคร ลำปางนคร และนครลำปางในที่สุด

นอกจากนี้บางตำนานยังเล่าว่าเมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จออกโปรดสัตว์มาจนถึงเมืองนี้ พระอินทร์ได้ทราบก็เกรงว่าชาวเมืองจะตื่นไม่ทันทำบุญกับพระพุทธองค์ จึงแปลงกายเป็นไก่สีขาวขันปลุกชาวเมืองให้ตื่นทันออกมาทำบุญตักบาตร ด้วยเหตุนี้เมืองลำปางจึงได้ชื่อว่า "กุกกวนคร" อันหมายถึงเมืองไก่ขาว ไก่ขาวจึงเป็นสัญลักษณ์ของเมืองที่เราจะพบตามป้ายชื่อถนน บนสะพาน หรือตามตึกต่างๆ แม้แต่ในขามตราไก่ที่ขึ้นชื่อ

จังหวัดลำปางตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศ ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๕๙๙ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๕๓๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๗,๘๓๓,๗๖๖ ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอกะเคาะ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอแม่ทะ อำเภอเงิน อำเภอวัง อำเภอห้างฉัตร อำเภอวังเหนือ อำเภอแม่พริก อำเภอเสริมงาม อำเภอสมปราช อำเภอแม่เงา และอำเภอเมืองปาน อาณาเขต ทิศเหนือจดจังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา ทิศใต้จดจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดตาก ทิศตะวันออกจดจังหวัดแพร่ ด้านทิศตะวันตกจดจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน



ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น

ลำปางเป็นเมืองในหุบเขารูปแอ่งกระทะ รายล้อมด้วยเทือกเขาสูงชันซึ่งทอดยาวต่อเนื่องจากเมืองต่างๆทางภาคเหนือตอนบน อันเกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกที่ทำให้พื้นดินกลายเป็นทะเล



และทะเลกลายเป็นพื้นดินสลับกันไปมาหลายยุค ในบริเวณเดียวกัน เมื่อแผ่นดินเกิดการเคลื่อนตัว และถูกเบียดดัน จึงก่อตัวปรากฏเป็นทิวเขามากมาย ต่อเนื่องจากทิศเหนือจดทิศใต้ บางส่วนผุดโผล่ให้เห็นเป็นแนวหินแกรนิตบนเทือกเขาผิบบ้านน้ำด้านตะวันตก ส่วนในยุคที่เรียกว่าหุบที่ราบบุรีได้เกิดเป็นภูเขาหินปูน กระจ่ายตัวบริเวณรอยต่อของจังหวัดลำปางกับจังหวัดแพร่

ในบางยุคเมื่อเกิดการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกอย่างรุนแรงจนทำให้เกิดแอ่งที่ราบขนาดใหญ่ และทิวเขามากมายทับซ้อนกัน เมื่อผ่านกาลเวลามายาวนาน ส่วนที่เป็นแอ่งก็กลายเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ เกิดการทับถมของตะกอนดินและซากพืช ซากสัตว์จนเป็นผืนดินที่ราบ แหล่งน้ำมัน และถ่านหิน ลิกไนต์แทรกตัวอยู่ในอำเภอแม่เมาะ บริเวณตอนกลางของเมืองลำปาง

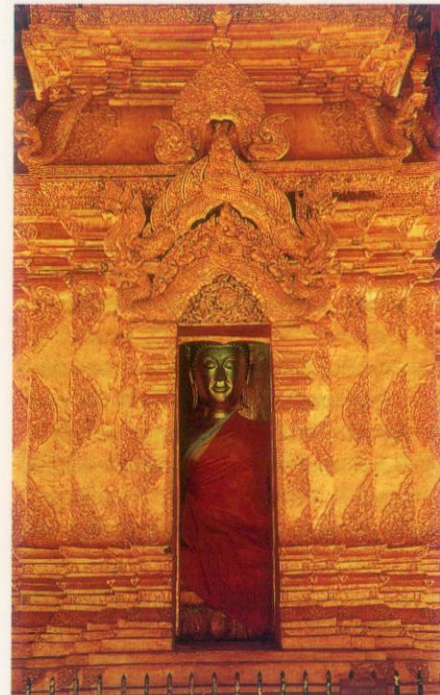
ส่วนหินอัคนี หรือหินภูเขาไฟก็ปรากฏตามรอยแยกของแผ่นดินบนปากปล่องภูเขาไฟ ซึ่งมีอยู่มากบริเวณอำเภอเกาะคาและอำเภอสบปราบ เรียกกลุ่มนี้ว่าสบปราบบะซอลต์ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งอยู่ในพื้นที่

อำเภอเมืองฯ และอำเภอแม่ทะ เรียกว่าแม่ทะบะซอลต์ ทั้งสองกลุ่มหินดังกล่าวจัดอยู่ในช่วงอายุเดียวกัน คือประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ปี นับเป็นหินภูเขาไฟที่มีอายุน้อยมากเมื่อเทียบกับหินภูเขาไฟในชุดอื่นๆ จึงยังคงหลงเหลือรูปทรงปากปล่องให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน บริเวณที่ราบภูเขาสูงและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำอันเป็นที่ราบดินตะกอนเก่า ผืนดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีแม่น้ำวังไหลผ่านทำให้บริเวณตอนกลางของจังหวัด อำเภอแม่พริก

อำเภอเถิน และบางส่วนของอำเภอสบปราบเป็นแหล่งทำเกษตรกรรมตลอดทั้งปี ส่วนบริเวณอำเภอเมืองฯ อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ อำเภองาว อำเภอห้างฉัตร และบริเวณตอนกลางของอำเภอแจ้ห่มจะเป็นที่ราบสูงและภูเขาสลับซับซ้อน ส่วนบริเวณตอนบนและพื้นที่โดยรอบจังหวัด ด้านอำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภองาว และบริเวณตอนใต้ของอำเภอแจ้ห่ม ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงปกคลุมด้วยผืนป่าอุดมสมบูรณ์ อันเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของเมืองลำปาง

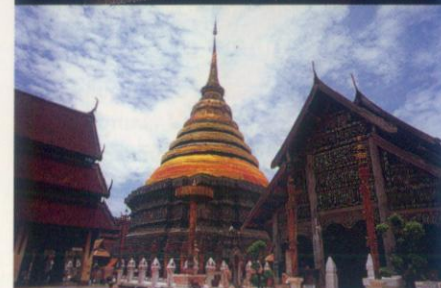
ด้วยลักษณะพื้นที่ซึ่งเป็นแอ่งกันกระทะดังกล่าว จึงทำให้มีอากาศอบอุ่นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีอากาศแตกต่างกันค่อนข้างมากตามฤดูกาล ฤดูหนาวค่อนข้างหนาวจัด ส่วนฤดูร้อนค่อนข้างยาวนานเกือบตลอดปี

งามศิลปกรรมล้านนา



วัดพระธาตุลำปางหลวง ห่างจากตัวเมือง ๑๘ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๑ ถึง กม. ที่ ๕๘๖ เลี้ยวซ้ายเข้าที่ว่าการอำเภอเกาะคา จากนั้นเลี้ยวขวาไปอีก ๒ กิโลเมตร เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๓ เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมาย ได้แก่

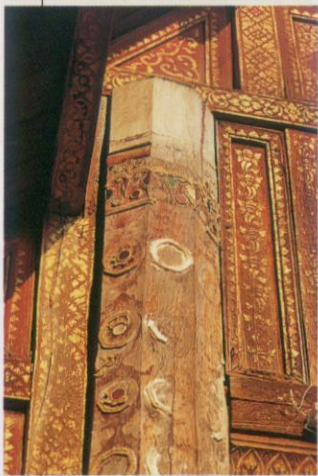
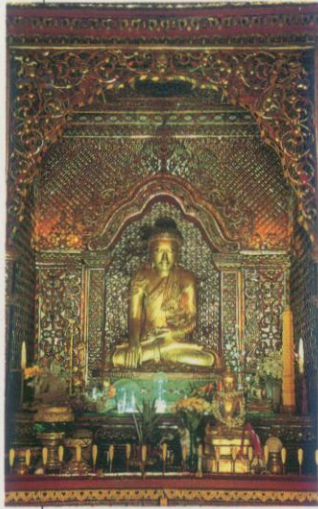
พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปิงลู่ ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลูเช่นกัน องค์พระบรมธาตุเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนายอดฉัตรทำด้วยทองคำ องค์พระเจดีย์ภายนอกบุด้วยทองจังโก มีลายสลักดูเป็นลวดลายประจายามแบบต่างๆ ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุเส้นพระเกศา พระอัฐิธาตุพระนลาฏข้างขวา พระอัฐิธาตุพระศอกด้านหน้าและด้านหลัง



วิหารหลวง วิหารขนาดใหญ่ที่สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๙ โดยเจ้าหมื่นคำเป็ก ภายในมีซุ้มปราสาททองเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าล้านทอง ด้านหลังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าทันใจ บนแผงไม้คอสองมีภาพจิตรกรรมเก่าแก่งดงามเรื่องทศชาติและพรหมจักร

วิหารพระพุทธ ไม่ปรากฏว่าสร้างเมื่อใด และใครเป็นผู้สร้าง แต่ประมาณว่ามีอายุราว ๗๐๐ ปี ภายในมีพระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะเชียงแสน เป็นพระประธาน และยังปรากฏงาพระธาตุภายในวิหารอีกด้วย

วิหารน้ำแต้ม หรือวิหารภาพเขียนสี สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๔ ภายในเป็นรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยทั้งงดงาม ไม่มีฝ้าเพดาน กำแพงพระประธานเขียนภาพหลายทองบนพื้นรักแดง มีภาพจิตรกรรมศิลปะล้านนาบนแผงไม้คอสองที่กล่าวกันว่า



เก่าแก่ที่สุดและหลงเหลือเพียงแห่งเดียวในเมืองไทย อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๒๑ ลงมา

ซุ้มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๙๓๒ ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น

กุฏิพระแก้วเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้สร้างและสร้างเมื่อใด แต่ประมาณว่าอายุไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ ปีมาแล้ว

วัดศรีชุม จากถนนพหลโยธิน ถึงโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยแล้วแยกซ้ายบริเวณสี่แยกเข้าถนนศรีชุมไปอีก ๑๐๐ เมตร จะพบทางเข้าวัดทางด้านขวามือ จัดเป็นวัด

ศิลปะพม่าที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย จุดเด่นอยู่ที่วิหารซึ่งเป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้แบบปราสาท หลังคาเครื่องไม้ยอดแหลมแกะสลักลวดลาย บานประตูไม้แกะสลักลวดลายโปร่งงดงาม ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพุทธประวัติและพระพุทธรูปศิลปะพม่า แต่มาถูกไฟไหม้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ หลังจากนั้นจึงเริ่มทำการบูรณะโดยใช้เวลากว่า ๗ ปีให้คง

ลักษณะเดิมไว้ทั้งหมด

วัดศรีทองเมือง บ้านท่าควราย้อย อยู่ในเขตเทศบาลเมืองด้านทิศตะวันตก สร้างโดยคหบดีพม่าที่ร่ำรวยจากการทำไม้ งดงามด้วยพระวิหารหลังคา ยอดแหลม ๙ ยอด สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นยุคทองของนครลำปาง ภายในประกอบด้วยเสากลมใหญ่จำหลักลวดลายและตกแต่งด้วยกระจกสีแวววับ ลงรักปิดทองทั้งรอบเสาและบนเพดาน

วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมืองฯ เคยเป็นที่กำเนิดและเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกตองค์ที่ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุลำปางหลวงในปัจจุบัน มีองค์พระบรมธาตุดอนเต้าภายในบรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ วิหารหลวงเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย วิหารพระเจ้าน้องนางเธอที่พญาล้างโดยพระนางจามเทวี อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าทองทิพย์ ศิลปะสมัยเชียงแสน มณฑป หรือพุทธาตุศิลปะแบบพม่า งดงามด้วยโครงสร้างหลังคาและลวดลายการประดับกระจกและการจำหลักไม้ ประดิษฐานพระพุทธรูปบัวเข็มงดงามซึ่งจำลองมาจากมณฑล ประเทศพม่า วิหารลายคำสุชาดารามฝีมือช่างเชียงแสน ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง โดยมีลวดลายทองประดับตามส่วนต่าง ๆ งดงาม เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสี่แขน

และยังมีพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเป็นแหล่งรวบรวมศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ ศิลปะแบบล้านนา

วัดเจ็ดยักษ์

ตำบลต้นธงชัย ห่างจากตัวเมืองราว ๕ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายลำปาง-แจ้ห่ม เป็นปูชนียสถานสำคัญของลำปาง องค์พระธาตุเจ็ดยักษ์เป็นศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่า



เชื่อกันว่าหากใครนับเจดีย์ได้ครบ ๒๐ องค์ถือว่าเป็นคนมีบุญ ข้างหมู่พระเจดีย์มีวิหารหลังเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิศิลปะเชียงแสน ชาวบ้านเรียกว่าพระพุทธรูปทันใจ บานประตูทั้งสามเขียนลวดลายรดน้ำละเอียดงดงาม จากหลักฐานการขุดพบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์ปางมารวิชัยศิลปะสมัยล้านนาหนัก ๑๐๐ บาท สองสลึงโดยชาวบ้านและได้นำมามอบให้ทางวัด พระพุทธรูปองค์นี้มีชื่อว่าพระแสนแซ่ทองคำ ทำให้สันนิษฐานว่าวัดนี้สร้างมาก่อนพุทธศตวรรษที่ ๒๑

วัดป่าฝาง อยู่ถนนสามัคคี ตำบลหัวเวียง สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยชาวพม่าที่มาทำไม้ในลำปาง งดงามด้วยพระเจดีย์ใหญ่สีทองสุกปลั่งภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากพม่าเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ ศาลาการเปรียญเป็นเรือนไม้ขนาดใหญ่ทั้งหลัง หลังคาซ้อนกันเป็นชั้น ๆ แบบพม่า พระอุโบสถขนาดเล็กหลังคาเครื่องไม้แบบพม่า งดงามด้วยลวดลายเครื่องปั้นดินเผาประดับประดา วัดนี้มี

พระสงฆ์มาจากเมืองมณฑลพม่าเป็นเจ้าอาวาสเสมอ

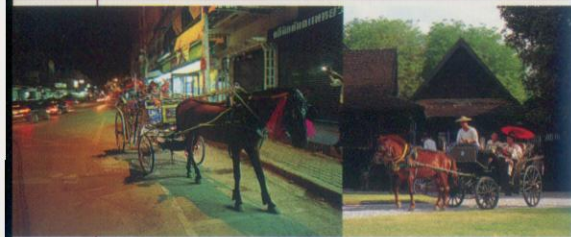
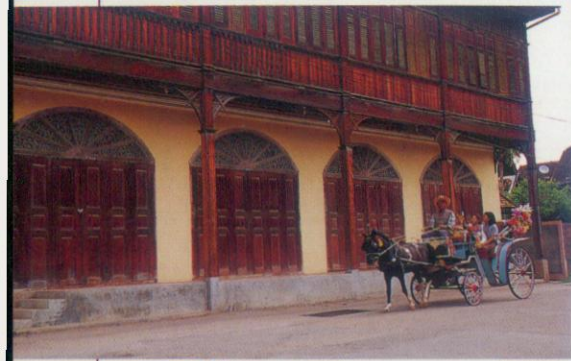
วัดพระธาตุม่อนพญาแช่ ตำบลพิชัย บนเส้นทางสายลำปาง-งาว ถึง กม. ที่ ๖๐๕ แยกขวาเข้าไปอีก ๑ กิโลเมตร ตัววัดตั้งอยู่บนเนินเขา ด้านบนมองเห็นทิวทัศน์ของตัวเมืองลำปางได้อย่างชัดเจน สวยงามด้วยบันไดนาครีที่ทอดยาวขึ้นไปสู่พระเจดีย์ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ บริเวณวัดได้รับการจัดตั้งเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและด้วยมีไม้ใหญ่ปกคลุมร่มรื่นจึงทำให้สำนักงานป่าไม้เขตลำปางประกาศให้เป็นวนอุทยานม่อนพญาแช่

วัดพระธาตุเสด็จ จากอำเภอเมืองฯ มาตามเส้นทางสายลำปาง-งาว แยกซ้าย กม. ที่ ๑๗ เข้าไปอีก ๒ กิโลเมตร เป็นโบราณสถานอีกแห่งของลำปาง ตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นในสมัยพระนางจามเทวี หรือเมื่อ ๕๐๐ ปีมาแล้ว อุโบสถและวิหารซึ่งเป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ทั้งหมด แต่ยังคงสภาพความงามทางศิลปะโบราณให้เห็น ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ

วัดเสลารัตนบัณฑิตราม หรือวัดโหล่หินแก้ว ข้างยี่น อยู่ในอำเภอเกาะคา มีวิหารเก่าแก่ฝีมือช่างเชียงตุง สร้างแบบศิลปะล้านนาไทยประดับลวดลายงดงามทั้งหลัง โดยเฉพาะส่วนหน้าบันและซุ้มประตู มีการก่ออิฐถือปูนประดับรูปปั้นสัตว์ศิลปะล้านนา ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในวัดยังมีพิพิธภัณฑ์วัดโหล่หินซึ่งเป็นที่เก็บหอพระแก้วซุ้มพระพิมพ์ อาวุธโบราณ ที่โรงเรียนมีโบราณวัตถุของล้านนาไทยซึ่งพระมหาเถรธรรมปัญญาจารย์ไว้เมื่อ ๓๐๐ ปีที่แล้ว

วัดอภัยชัยศิริ อำเภอแจ้ห่ม ตั้งอยู่บริเวณ กม. ที่ ๕๐ ด้านซ้ายมือของถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม ทางขึ้นวัดมี ๒ ทาง คือ ด้านหน้าจะเป็นบันได ส่วนทางด้านหลังจะมีถนนสำหรับรถยนต์ ที่วัดนี้มีปรากฏการณ์งูทะเลขึ้นพระเจดีย์เป็นภาพพิเศษเดียวกับวัดพระธาตุจอมปิง ซึ่งงูพระเจดีย์จะปรากฏที่เดิมตลอดวันเท่าที่ยังมีแสงสว่าง ภายในโบสถ์เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนองค์ใหญ่คือพระศาสดามุนีศรีอภัย พระพุทธรูปเก่าแก่อันเป็นที่นับถือศรัทธาของชาวแจ้ห่มมาก

ชมเมืองบนรถม้า



รถม้าเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของนครลำปางมาช้านานแล้ว จากคำบอกเล่าและบันทึกของเจ้าบุญส่ง ณ ลำปาง อดีตนายกลสมคามรถม้าคนที่สองกล่าวไว้ว่าเมื่อประมาณ ๘๐ ปีก่อนความเจริญทางด้านขนส่งยังไม่ทันสมัย จึงใช้แรงงานสัตว์เป็นพาหนะเสียส่วนใหญ่ และมักเป็นสัตว์ที่ให้ความรวดเร็วที่สุดในการขนส่งทางบก กล่าวกันว่ารถม้าคันแรกของนครลำปางเป็นของเจ้าบุญวาทย์วงศ์ เจ้าผู้ครองนครลำปางองค์สุดท้าย ซึ่งซื้อมาจากกรุงเทพฯ โดยว่าจ้างแขกมาเป็นสารถี

สมัยหนึ่งรถม้ามีบทบาทอย่างมากในนครลำปาง ทั้งไปรับส่งผู้โดยสารจากสถานีรถไฟมาส่งที่ทำการไปรษณีย์ เป็นรถรับส่งนักเรียน ขนของให้พ่อค้าแม่ค้าเร่ขายไปจนถึงพวคนเจิบไปโรงพยาบาล ทุกวันนี้มีรถม้าเหลืออยู่ประมาณ ๗๐ คันในนครลำปาง ลดลงจากที่เคยมีจำนวน ๑๘๕ คันใน พ.ศ. ๒๕๐๗ ทางจังหวัดได้จัดเส้นทางสำหรับรถม้าโดยเฉพาะเลาะเลียบบนน้ำวัง โดยสมาคมรถม้าลำปางกำหนดค่าโดยสารแน่นอนไว้ ๓ อัตรา คือ รอบเมืองเล็ก ๑๕๐ บาท รอบเมืองใหญ่ ๒๐๐ บาท หรือเช่า

ชั่วโมงละ ๓๐๐ บาท คิวจอดรถม้าอยู่ที่ศาลากลางหลังเก่า บริเวณหน้าโรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมเวียงลคอร และโรงแรมลำปางเวียงทอง

เส้นทางรอบเมืองเล็ก ขึ้นที่ศาลากลางเก่า รถจะเลี้ยวขวาแล้วเลี้ยวซ้ายตรงสามแยกเข้าถนนทิพย์ช้าง สองฟากถนนมีร้านค้าที่เป็นตึกแถวเก่าๆให้ชมก่อนจะเลี้ยวซ้ายที่สามแยกการไฟฟ้า จะเห็นแม่น้ำวังไหลขนานไปกับถนนทางด้านขวา ผ่านห้าแยกหอนาฬิกา ซึ่งเปรียบเสมือนจุดศูนย์กลางของเมือง นักท่องเที่ยวมักถ่ายภาพคู่กับรถม้าเป็นที่ระลึกกันที่จุดนี้ จากนั้นรถม้าจะพาเข้าถนนบุญวาทย์อันเป็นย่านใจกลางธุรกิจการค้า ตึกแถวสองฟากเป็นสิ่งก่อสร้างสมัยใหม่ และมาสิ้นสุดทางตรงจุดเดิม

เส้นทางรอบเมืองใหญ่ ขึ้นที่ศาลากลางเก่า เป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางรถม้ารอบเมืองเล็กไปจนถึงสามแยกการไฟฟ้า แต่ไม่เลี้ยวซ้ายไปหอนาฬิกา จะตรงไปตามถนนวังขวาเลียบบนน้ำวัง ผ่านบ้านไม้เก่าชื่อบ้านบะเก่าทางด้านซ้ายมือ ผ่านสวนสาธารณะเขาลงคันคร เลี้ยวซ้ายข้ามสวนมาผ่านย่านตลาดอัศวิน ซึ่งเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืนที่คึกคักบนถนนท่าครวน้อย ผ่านห้าแยกหอนาฬิกาเข้าถนนบุญวาทย์ สิ้นสุดทางที่จุดเดิม

ชมนครลำปางบนเส้นทางรถม้าโดยเขาเป็นชั่วโมง นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเส้นทางชมเมืองได้ตามความต้องการ เช่น ข้ามแม่น้ำวังบนสะพานรัษฎาภิเศก ชมบ้านเสานัก ชมวัดต่างๆ นมัสการหลวงพ่อกษม เขมโก

อีกเส้นทางหนึ่งคือชมย่านตลาดจีนบนถนนตลาดเก่า ซึ่งเป็นถนนเศรษฐกิจในอดีตที่ยังคงสภาพอาคารตึกแถวแบบโบราณไว้ทั้งสองฟาก บ้านเก่าหลายหลังมีตลาดขายไม้ฉลุทั้งดงาม ชมสถานีรถไฟที่เป็นอาคารแบบโบราณ แวะถ่ายภาพที่ห้าแยกหอนาฬิกา และอาจแวะซื้อผลิตภัณฑ์ที่เขามิควบริเวณหน้าโรงเรียนเทศบาล ๔ ที่อยู่ใกล้ๆกับหอนาฬิกา ซึ่งมีให้เลือกหลายร้าน

หากสนใจแหล่งท่ารถม้า มีหมู่บ้านรถม้า ซึ่งเป็นแหล่งของรถม้าและคนขับรถม้าที่บ้านวังหม้อ บ้านท่าครวน้อย บ้านศรีบุญเรือง บ้านนาแก้วเหนือ และบ้านนาแก้วใต้

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

สถานีรถไฟนครลำปาง อยู่สุดถนนสุเรนทร์บริเวณสี่แยก สถานีแห่งนี้เปิดรับขบวนรถไฟโดยสารครั้งแรกในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๙ ซึ่งตรงกับวันปิยมหาราชในยุคนั้น สมัยที่วิศวกรเยอรมันเป็นเจ้าของรถไฟ สถานีแห่งนี้ตั้งอยู่ที่บ้านสบตุ๋ย ซึ่งสร้างความเจริญแก่พื้นที่ใกล้เคียง อันปรากฏอาคารบ้านเรือน ร้านค้า และอาคารพาณิชย์เกิดขึ้นมากมาย เป็นย่านการค้าสลับตึกมาจนทุกวันนี้

บ้านเสานัก เลขที่ ๘๖ ถนนป่าไม้ อำเภอเมืองฯ เป็นบ้านไม้ที่มีเสาไม้สักมากถึง ๑๑๖ ต้น จึงได้เรียกว่าบ้านเสานัก สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ โดยหม่องจันโอง ต้นตระกูลจันทรวิโรจน์ ลักษณะศิลปะพม่าผสมล้านนา แต่เดิมเป็นสถานที่ต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ปัจจุบันไม่มีผู้อาศัยอยู่ แต่เปิดให้เข้าชมบ้านและของสะสมต่างๆ รับจัดขันโตกและงานพิธีมงคลเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา ค่าเข้าชมพร้อมเครื่องดื่ม ๓๐ บาท สอบถามได้ที่ โทรศัพท์ (๐๕๔) ๒๒-๗๖๕๓

พิพิธภัณฑ์บ้านย่าแดง อยู่ถนนตลาดเก่า (ตลาดจีน) อำเภอเมืองฯ เจ้าของคืออาจารย์วิฑูรี พานิชพันธ์ แหล่งสะสมเครื่องเงินและผ้าล้านนา ไม่มีการจัดแสดงอย่างเป็นทางการ สนใจติดต่อขอเข้าชมล่วงหน้าได้ โทรศัพท์ (๐๕๔) ๒๑-๗๖๐๓

สะพานรัษฎาภิเศก อยู่บนถนนรัษฎา อำเภอเมืองฯ สะพานทรงสวยคลาสสิกที่มีรูปไก่ขาวอันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองประดับไว้ตรงหัวสะพาน เจ้าผู้ครองนครเป็นผู้ตั้งชื่อจากพิธีเฉลิมฉลองรัษฎาภิเศกสมัยรัชกาลที่ ๕ สะพานรัษฎามีอายุผ่านสงครามโลกมา ๒ สมัยแล้ว และรอดพ้นจากการโจมตีที่ระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตรมาได้ด้วยการหาสิฟรางดาและด้วยการอ้างว่าสะพานแห่งนี้ไม่มีประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ของนางลูซี่ สคาร์ลิ่ง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวิชานารี ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของกองทัพสัมพันธมิตรในขณะนั้น

ตลาดรัษฎา หรือตลาดหัวขัว อยู่ต้นสะพานรัษฎา อำเภอเมืองฯ เป็นตลาดเช้าที่คึกคักและใหญ่ที่สุดในลำปาง ติดตลาดกันแต่เช้ามีผู้คนถึงเก้าโมงเช้ามีของขายมากมายทั้งกับข้าวพื้นเมือง ขนมพื้นบ้าน ผลไม้ ของสดตามฤดูกาล เช่น ผักแปลกๆ แมลง



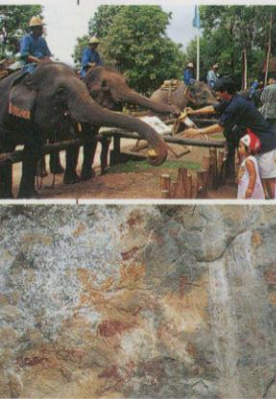
ถนนพระแก้ว
THANON PHRA KAO
เห็น รวมทั้งของฝากไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าขาวเด่น แดงชมพูยอ ตอนเย็นจะมีร้านมาขายบ้าง ส่วนใหญ่เป็นขนมและกับข้าวสำเร็จรูป

ชมรมรักษ์
สมุนไพร ลำปาง
อยู่ถนนคันเหมืองในซอยเข้าโรงเรียนเขาลงคันคร อำเภอเมืองฯ เป็นร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์

สมุนไพรกว่า ๕๐๐ ชนิด และบรรจุเอง รวมทั้งสินค้าปลอดสารพิษ มีบริการอบไอน้ำสมุนไพร แช่น้ำสมุนไพร นวดแผนไทย ชัดผิวด้วยสมุนไพร และสามารถชมขั้นตอนการผลิตได้ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ นาฬิกา โทรศัพท์ (๐๕๔) ๓๕-๐๗๘๗

สถานปฏิบัติธรรม-มณฑป หลวงพ่อกษม เขมโก สำนักกุศลสถานไตรลักษณ์ อยู่ชานเมืองลำปางประมาณ ๔ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายลำปาง-แจ้ห่มบริเวณมณฑปเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ มีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของหลวงพ่อกษม เขมโก เกจิอาจารย์ซึ่งเป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชนทั่วประเทศ นั่งในท่าขัดสมาธิขนาดเท่ารูปจริงเพื่อให้ประชาชนเคารพสักการะบริเวณหน้ามณฑปมีที่จอดรถและให้เช่าพระเครื่อง ส่วนกุฏิของหลวงพ่อกษมอยู่ด้านหลังมณฑป

อ่างเก็บน้ำวังเสือ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองฯ ๑๘ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายลำปาง-เด่นชัย เลี้ยวขวาตามถนนเข้าตัวเมืองอีกทาง ๓๐๐ เมตร ตัวอ่างเก็บน้ำอยู่ริมถนน ด้วยบรรยากาศสงบเงียบและมีทิวทัศน์โดยรอบสวยงามจึงเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง



แหล่งโบราณคดีค่ายประดุมหา อยู่บริเวณ กม. ที่ ๖๔๙ ตามเส้นทางสายลำปาง-งาว ห่างจาก อำเภอเมืองฯ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ บริเวณหน้าผาเทือกเขาหินปูนด้านทิศตะวันออก อันเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าพ่อประดุมหา จุดผ่านสำคัญทาง ประวัติศาสตร์ของนครลำปาง มีภาพเขียนสีที่กล่าวกันว่ายาวที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อายุกว่า ๓,๐๐๐ ปี แบ่งเป็น ๗ กลุ่ม ภาพบางส่วนค่อนข้างลบเลือนหมดแล้ว หงเหลือให้คัดลอกออกมาได้เพียง ๑,๘๘๗/๒ ภาพ ส่วนมากเป็นภาพมือ คน สิ่งของเครื่องใช้ สัตว์ พืช และภาพเชิงสัญลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีการขุดพบ โครงกระดูกมนุษย์โบราณด้วย พื้นที่ใกล้เคียงเป็นที่ตั้งของค่ายฝึกการรบพิเศษประดุมหา มีการจัดเดินป่า เชิงอนุรักษ์ กระโดดหอค การฝึกแบบทหาร และ วิทยากรนำชมแหล่งโบราณคดีฯ

หมายเหตุ เนื่องจากบริเวณภาพเขียนสี อยู่ระหว่างปรับปรุงทางเดิน จะเปิดให้บริการอีกครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคมเป็นต้นไป โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๒-๕๙๙๑-๒

บ้านจางหลวง บ้านข่อย อำเภอวังจันทน์ ริมเส้นทางสายพะเยา-ลำปาง ก่อตั้งโดยครูคำอ้าย เดชดวงตา แหล่งรวบรวมงานไม้แกะสลักซึ่งเป็นผลงานของ ครูคำอ้าย สิ่งพิเศษไม่เหมือนแห่งใดก็คือลักษณะการสร้างเรือนเก็บงานไม้รูปทรงแปลกตา โดยแทบทุกส่วนของอาคารหลากหลายไปด้วยงานศิลปะที่ดูสวยงาม

กลมกลืน นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ฝึกสอนงานศิลปะ สำหรับผู้สนใจและสร้างอาชีพให้กับคนในท้องถิ่น โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๒-๐๓๔๐

ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อยู่ริมทางหลวง หมายเลข ๑๑ สายลำปาง-เชียงใหม่ บริเวณหลัก กม. ที่ ๒๘ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร เดิมเป็น ศูนย์ฝึกลูกช้าง ตั้งอยู่ที่บ้านปางหละ อำเภอวังจันทน์ สถานที่เลี้ยงและฝึกลูกช้างเพื่อให้เชื่องค้ำช้างและมีความชำนาญในการทำไม้ขณะที่แม่ช้างไปทำงานในป่า และเนื่องจากมีนโยบายปิดป่าซึ่งทำให้ช้างต้องว่างงาน จึงทำให้ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยเกิดขึ้น โดยได้รวมเอา ศูนย์ฝึกลูกช้างเข้ามาในโครงการด้วย ทุกวันจะมีการแสดงของช้างวันละ ๒ รอบ เริ่มจากการพาช้างลง อาบน้ำเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา เริ่มแสดงรอบแรกเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา รอบที่สองเวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา วันเสาร์-อาทิตย์เพิ่มรอบเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา บัตรเข้าชม ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๓๐ บาท ทางบัตรสามารถ แลกกล้วยและกล้วยมาให้ช้างหลังการแสดงจบ ส่วนช้าง เท็กซี หรือบริการนั่งช้างชมธรรมชาติรอบๆ ศูนย์ฯ มี ทุกวันในเวลาราชการ

สำหรับผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมโยมสหาย ของทางศูนย์ฯ โปรแกรม ๓ วัน ๒ คืน ครั้งละไม่เกิน ๑๘ คน คนละ ๓,๐๐๐ บาท โดยรวมค่าอาหาร ที่พัก และอื่นๆในโปรแกรม โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๒-๘๐๓๔

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านแม่ทะ บ้านหลุก อยู่ห่าง ที่ว่าการอำเภอแม่ทะประมาณ ๒ กิโลเมตร รวบรวม ของใช้และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันพื้นบ้านตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน ชาวบ้านส่วนใหญ่ในหมู่บ้านหลุกมี อาชีพแกะสลักไม้เป็นรูปสัตว์ขนาดต่างๆหลากหลายรูปแบบ

เหมืองถ่านหินแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองฯ ประมาณ ๒๖ กิโลเมตร ตาม เส้นทางสายลำปาง-เด่นชัย มีรถสองแถวเข้าเมาะ บริเวณตลาดบริษัท หรือที่สี่แยกร้านขายยาไทยอิสก ถนนทิพวรรณ เหมืองถ่านหินแห่งนี้ถูกค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ มีปริมาณถ่านหินดีทั้งหมดถึง ๖๓๐ ล้านตัน ซึ่ง นำมาผลิตกระแสไฟฟ้า บริเวณโดยรอบตกแต่งด้วยไม้ ดอกและไม้ประดับสวยงาม มีจุดชมวิวมองเห็นภูมิ ประเทศโดยรอบและสามารถชมการทำงานของรถขุด ดักแร่ได้ในมุมสูง

ท่องเที่ยวธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ประกาศเป็นอุทยาน แห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ครอบคลุม พื้นที่ ๓๙๐,๐๐๐ ไร่ ในอำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอเมืองฯ นับเป็นอุทยานฯ อีกแห่งที่มีแหล่ง ท่องเที่ยวที่พิเศษและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

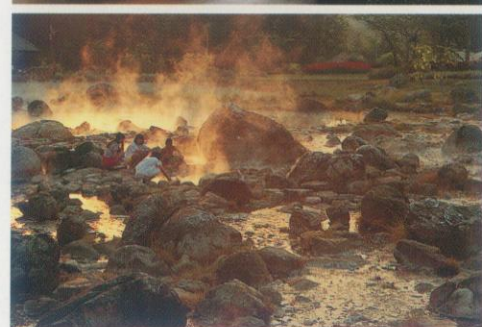
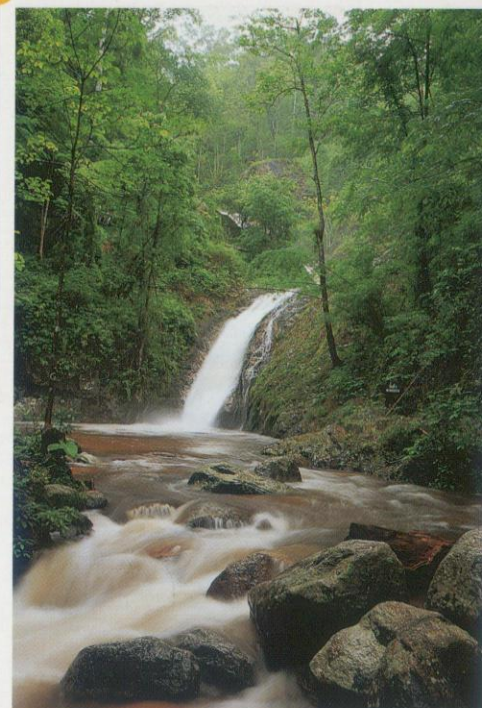
น้ำพุร้อน มีจำนวน ๙ บ่อ เป็นบ่อน้ำพุร้อน ขนาดใหญ่ระดับประดาด้วยก้อนหินใหญ่น้อยกระจาย อยู่ทั่วไปตามสภาพธรรมชาติ ทางอุทยานฯ ได้ต่อท่อ มายังห้องอาบน้ำแร่ที่มีบริการทั้งแบบแช่ส่วนตัวและ แบบตักอาบ ในอุณหภูมิ ๓๙-๔๒ องศาเซลเซียส นัก ท่องเที่ยวยังนิยมนำไข่ไก่ลงไปต้มในน้ำซึ่งมีอุณหภูมิ ๙๓-๙๖ องศาเซลเซียส จนเกิดเป็นเมนูยอดนิยมนอย่าง ไข่ต้มน้ำแร่ขึ้น

น้ำตกแจ้ซ้อน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ราว ๑ กิโลเมตร เกิดจากลำน้ำแม่ม่อนบริเวณดอย ลังกาและขุนม่อนดอยจากผืนผาสูงชันกว่า ๓๐ เมตร เกิดเป็นน้ำตกจำนวน ๖ ชั้น ตาดกลางซึ่งเป็น น้ำตกชั้นแรกจัดว่าสวยที่สุด ชันถัดไปก็สวยงามดงาม ไม่แพ้กัน แต่ด้วยความสูงชันของชั้นน้ำตกจึงเหมาะ สำหรับลงเล่นน้ำเฉพาะตามลำธารเท่านั้น

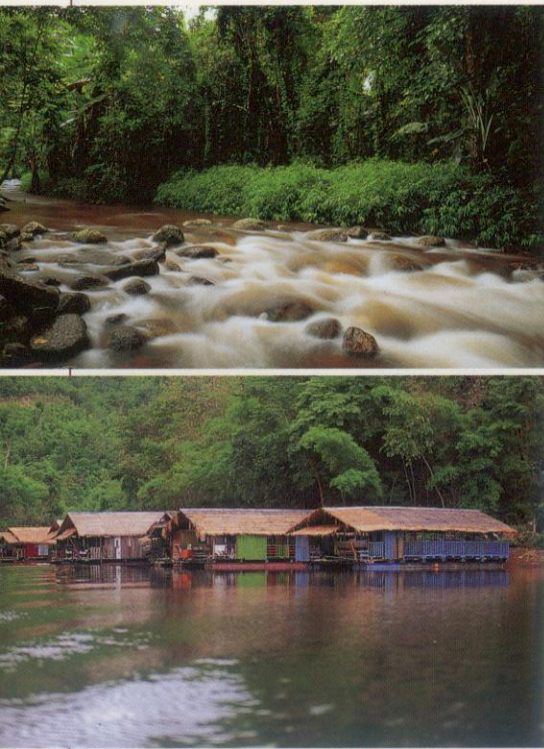
เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกแจ้ซ้อน ระยะ ทางประมาณ ๓ กิโลเมตร โดยเส้นทางจะผ่านจุดสื่อ ความหมาย ๒๔ จุด ผ่านสภาพป่าและพรรณไม้ น่าสนใจหลายชนิด รวมถึงอาบปลื้มด้วยน้ำพุร้อนอย่าง นกเขนเทาทางแดงและปลาปูลูแห่งลำห้วยแม่ม่อนด้วย เช่นเดียวกัน

เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกแม่เป็ก ระยะ ทางประมาณ ๓.๗ กิโลเมตร เป็นเส้นทางวงรอบเลาะ เลียบริมลำห้วยแม่เป็กและน้ำตกแม่เป็ก ผ่านจุดสื่อ ความหมาย ๑๙ จุด ระหว่างเส้นทางถ้าโชคดีอาจพบ หมูป่าและเต่าปูลู

การเดินทาง จากอำเภอเมืองฯ มาตามทาง หลวงหมายเลข ๑๐๓๕ (ลำปาง-แจ้ห่ม) ระยะทาง ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าทางหลวง หมายเลข ๑๒๘๗ เข้าอำเภอเมืองปาน แล้วเลี้ยวขวา ตรงสามแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๒ อีก ๑๑ กิโลเมตร มีวัดรถแจ้ซ้อนถึงที่ทำการอุทยานฯ อยู่เยื้อง วนาคารกรุงเทพในอำเภอเมืองฯ มีรถตั้งแต่ ๐๙.๐๐- ๑๗.๐๐ นาฬิกา ราคาคนละประมาณ ๕๐ บาท



ที่ทำการอุทยานฯ มีบ้านพักและเดินให้เข้า พร้อมเครื่องนอน อาหารมีบริการที่ร้านค้าสวัสดิการ ของอุทยานฯ และบริเวณลานจอดรถทางเข้าน้ำตกแจ้ ซ้อน ชายทุกวัน สอบถามได้ที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๕๒๒๔๐ โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๒-๙๐๐๐



อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท มีพื้นที่ประมาณ ๗๕๘,๗๕๐ ไร่ ลักษณะเป็นภูเขาสลับซับซ้อนปกคลุมด้วยผืนป่าอุดมสมบูรณ์ของป่าสงวนแห่งชาติ ๙ แห่งในอำเภอเมือง อำเภอแม่เมาะ และอำเภอแจ้ห่ม มียอดดอยแม่วุ้นซึ่งสูงประมาณ ๑,๒๕๓ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นจุดสูงสุด นอกจากจะเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำวัง ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง ได้แก่

ถ้ำผาไท อยู่ริมเส้นทางหมายเลข ๑๒๘๒ (พหลโยธิน) บริเวณ กม. ที่ ๖๖๕ ใกล้กับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สันนิษฐานว่าถูกค้นพบโดยพรานล่าสัตว์ หรือจากการสำรวจเส้นทางหลวงแผ่นดินนั้นเอง ภายในถ้ำเป็นโถงขนาดใหญ่ที่เกิดจากภูเขาหินปูนอายุไม่น้อยกว่า ๙,๓๗๐,๐๐๐ ปี ยาวลึกจากปากถ้ำเข้าไป

ประมาณ ๑,๑๕๐ เมตร ตลอดเส้นทางอุทยานฯ ได้ติดตั้งไฟให้แสงสว่างเพื่อสะดวกสำหรับเดินชมหินงอกหินย้อยที่มีอยู่มากมายภายในถ้ำ

ถ้ำโจร อยู่ห่างจากถ้ำผาไทเพียงเล็กน้อย เป็นถ้ำขนาดเล็ก มี ๓ ห้อง งดงามด้วยม่านหินย้อยในแต่ละโถงถ้ำ เล่ากันว่าอดีตเคยเป็นที่อาศัยของโจรมาก่อน ปัจจุบันเปิดให้เข้าชมได้โดยสะดวก

เขื่อนกิ่วลม มาตามเส้นทางลำปาง-งาว แยกซ้ายบริเวณ กม. ที่ ๖๒๓ ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่นี้เกิดจากการสร้างเขื่อนกันแม่น้ำวังจนกลายเป็นจุดล่องแพยอดนิยมที่มีบรรยากาศสวยงามแห่งหนึ่ง มีบริการนั่งเรือ ล่องแพ และแพพักสำหรับนักท่องเที่ยว สอบถามได้ที่แพวังแก้ว โทรศัพท์ (๐๕๔) ๒๒-๓๗๓๓ และกิ่วลมรีสอร์ท โทรศัพท์ (๐๕๔) ๓๓-๔๓๙๓ กรมชลประทานซึ่งเป็นผู้ดูแลพื้นที่มีบ้านพักรับรองสำหรับหน่วยงานราชการ โทรศัพท์ (๐๒) ๒๔๑-๔๘๐๖

น้ำตกตาดเหมย อยู่ห่างจากบ้านทุ่งห่างอำเภอแจ้ห่มไปประมาณ ๘ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ทั้งหมด ๙ ชั้น แต่ละชั้นงดงามด้วยสายน้ำสีเขียวมรกต ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของน้ำตกภูเขาหินปูน

น้ำตกแม่แก้ว อยู่ห่างจากบ้านแม่แก้ว อำเภอเมืองประมาณ ๑๔ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่เกิดจากลำห้วยแม่แก้ว ถ้าไหลจากผาหินเกิดเป็นชั้นน้ำตกที่งดงามท่ามกลางไม้ใหญ่ร่มรื่น

การเดินทาง จากอำเภอเมืองฯ มาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ลำปาง-เชียงราย) ที่ทำการอุทยานฯ อยู่บริเวณ กม. ที่ ๖๖๕ ห่างจากอำเภอเมืองฯ ประมาณ ๖๕ กิโลเมตร หรือใช้เส้นทางสายแพร่-งาว-เชียงราย ก่อนถึงอำเภอเมืองแยกซ้ายเข้าจังหวัดลำปาง ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร สอบถามได้ที่อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหวด อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๙๒๑๑๐ หรือที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทรศัพท์ (๐๒) ๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๗๒๔-๕

อุทยานฯ มีพื้นที่กางเต็นท์และบ้านพักรับรอง ๒ หลัง สำหรับนักท่องเที่ยวประมาณ ๒๕ คน แต่ไม่มีร้านอาหารบริการ เนื่องจากอยู่ในช่วงประกาศจัดตั้ง นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอาหารไปเอง

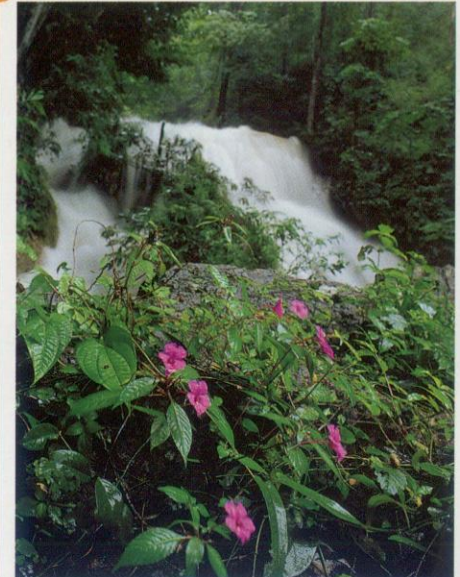
อุทยานแห่งชาติดอยหลวง ป่าต้นน้ำสำคัญของกว๊านพะเยาและแม่น้ำวัง มียอดดอยหลวงซึ่งสูง ๑,๗๙๘ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นยอดเขาสูงสุด ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๓ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๗๓๑,๒๕๐ ไร่ของจังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย เป็นทั้งแหล่งต้นน้ำและสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของเมืองลำปาง

น้ำตกวังแก้ว อยู่ห่างจากอำเภอวังเหนือ ตามเส้นทางพะเยา-แม่จัน ถึงอำเภอวังเหนือแยกขวาไปบ้านทุ่งเป้า ถึงบ้านอ้งเลี้ยวขวา รวมระยะทาง ๒๖ กิโลเมตร จัดเป็นน้ำตกที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดลำปาง นับชั้นได้กว่า ๑๐๐ ชั้น แบ่งเป็นชั้นใหญ่ ๆ ประมาณ ๗-๘ ชั้น ชั้นที่ ๑ จัดว่ามีขนาดใหญ่ที่สุด ด้วยสายน้ำถาโถมจากแผ่นผาหินปูนซึ่งลาดเทเป็นแนวดิ่งจากยอดเขา เกิดเป็นเข็งขึ้นมากมายงดงามเป็นอย่างยิ่ง

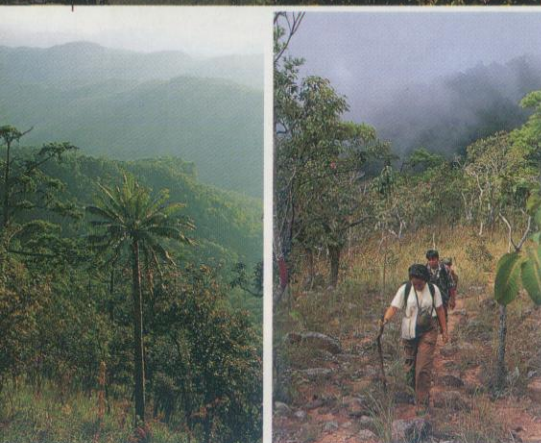
ยอดดอยหลวง จุดชมทิวทัศน์อันงดงามของอุทยานฯ จากหน่วยพิทักษ์ฯ น้ำตกจำปาทองควรเดินเท้าขึ้นเขาแต่เช้า จากยอดเขาจะมองเห็นกว๊านพะเยาอยู่เบื้องล่าง เมืองหน้ามองเห็นดอยหนอกอันมีลักษณะเหมือนหนอกวัว มีพระธาตุสี่ขาวประดิษฐานอยู่บนยอด สร้างขึ้นด้วยแรงศรัทธาของพระจากวัดบ้านใหม่ อำเภอวังเหนือ และพระจากวัดทุ่งม่าน จากอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ร่วมแรงกันสร้างพระธาตุเพื่อครอบรอยพระพุทธรูปไว้เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๕

นอกจากนี้ในอุทยานฯ ยังมีน้ำตกที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกปูแง อยู่ทางด้านบ้านปูแง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย โดยใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (พะเยา-เชียงราย) จากจังหวัดพะเยาไปประมาณ ๓๙ กิโลเมตร แยกเข้าบ้านปูแงอีก ๑ กิโลเมตร เป็นน้ำตกภูเขาหินปูน มีทั้งหมด ๙ ชั้น และน้ำตกจำปาทอง อยู่ทางด้านอำเภอเมืองฯ จังหวัดพะเยา ตามทางหลวงหมายเลข ๑ (พะเยา-เชียงราย) ถึง กม. ที่ ๖ แยกซ้ายไปอีกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ถึงหน่วยพิทักษ์ฯ น้ำตกจำปาทองซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวน้ำตก เป็นน้ำตกขนาดกลาง ๕ ชั้น

การเดินทาง จากจังหวัดลำปางใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ จนถึงจังหวัดพะเยา จากนั้นเลยตัวเมืองไปอีกประมาณ ๓๙ กิโลเมตร จะมีทางแยกเข้าหมู่



บ้านปูแงอีกประมาณ ๙ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ สอบถามได้ที่ตู้ ปณ. แม่เย็น อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ๕๓๑๒๐ โทรศัพท์ (๐๕๓) ๖๐-๙๐๔๒



อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล พื้นที่ของอุทยานฯ เป็นเทือกเขากันเขตแดนระหว่างอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน กับอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๑๔ ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๑๕๙,๕๕๖ ไร่ ด้วยมีทิวเขาทอดตัวเป็นกำแพงกันเส้นทางรถไฟดังกล่าว จึงมีการขุดอุโมงค์รถไฟลอดภูเขาบริเวณใจกลางอุทยานฯ ระหว่างจังหวัดลำปางและจังหวัดลำพูน

ถ้ำขุนตาล อุโมงค์รถไฟยาวที่สุดในประเทศไทย มีความยาวทั้งสิ้น ๑,๓๕๒ เมตร รถไฟใช้เวลาวิ่งผ่านอุโมงค์นี้เป็นเวลากว่า ๕ นาที ใช้เวลาสร้างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ มาเสร็จสิ้นการก่อสร้างใน พ.ศ. ๒๔๖๑

นับเป็นการเปิดเส้นทางคมนาคมสู่ภาคเหนือที่สำคัญครั้งหนึ่งของไทยเลยทีเดียว ถัดจากอุโมงค์รถไฟไปทางทิศทางการอุทยานฯ ราว ๑,๐๐๐ เมตร มีฝัลดงพลารัชกาลที่ ๕ เมื่อครั้งเสด็จ มาดอยขุนตาล รวมถึงที่พักของการรถไฟสำหรับนักท่องเที่ยว โทรศัพท (๐๒) ๒๒๓-๐๓๔๑

ยอดดอยขุนตาล อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๙๐๐ เมตร หรือมาตามเส้นทางสายลำปาง-ลำพูน แยกขวาตรง กม. ที่ ๔๗ เข้าไปอีกประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ระหว่างทางและบนยอดดอยมีจุดชมทิวทัศน์เป็นมุมกว้างไกล เหมาะสำหรับชมพระอาทิตย์ขึ้นยามเช้าเหนือทะเลภูเขา

การเดินทาง เหมาะสำหรับท่องเที่ยวทางรถไฟ โดยมาลงที่สถานีขุนตาล ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่ทำการอุทยานฯ ส่วนทางรถยนต์มาตามเส้นทางลำปาง-ลำพูน แยกขวามุมบริเวณ กม. ที่ ๔๗ อีกประมาณ ๑๘ กิโลเมตร สอบถามได้ที่อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าปลาตุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ๕๑๑๔๐ โทรศัพท (๐๕๓) ๕๑-๙๒๑๖

ภูเขาไฟมาลาต อำเภอแม่ทะ อยู่บนทางหลวงสายลำปาง-แม่เมาะ ถึงตำบลมาลาตจะมีทางแยกขวาและป้ายบอกทางไปยังปากปล่องภูเขาไฟบริเวณปล่องภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้วซึ่งเป็นเนินเขาที่มีป่าไม้ปกคลุมอยู่ทั่วไป จึงทำให้มองเห็นปากปล่องไม่ชัดเจนนัก แต่ถ้าสังเกตรอบๆตัวจะพบก้อนหินลาวาหินทำครก และดินขาวกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งสามารถพบเฉพาะในเขตที่มีภูเขาไฟเท่านั้น



เทศกาลงานประเพณี

งานสะตอกช้าง หรือขันตอกช้าง ในปีนี้จัดเป็นปีท่องเที่ยวลำนาง ๒๐๐๐ มีขึ้นในวันที่ ๔-๖ กุมภาพันธ์ ส่วนแรกเป็นการแสดงของช้างและขันตอกช้าง ส่วนที่สองเป็นการร่วมกันขว้างแสงขันตอกของผู้เข้าร่วมงาน

งานวันรดน้ำดำหัว จัดทุกวันที่ ๓๑ มีนาคมถึงวันที่ ๒ เมษายน เพื่อรำลึกถึงรถไฟหลวงขบวนแรกที่เดินทางมายังสถานีรถไฟลำปาง พร้อมด้วยการเฉลิมฉลองปีใหม่สยามประเทศ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ร่วมกับการฟื้นฟูวันยอยคุณแม่นำวังเพื่อสืบชะตาแม่น้ำวังในวันที่ ๑ เมษายน มีการทำบุญตักบาตรและร่วมกันปล่อยปลาอวยโยคะทันชะแบบโบราณ เพื่อสักการะแม่น้ำวังบนเกาะอุทกสีมา

งานประเพณีปีใหม่เมืองลำปาง จัดระหว่างวันที่ ๑๐-๑๔ เมษายน โดยในวันที่ ๑๒ เมษายนจะมีขบวนแห่สรงหลวงอันหมายถึงขันน้ำ ประดับประดาไปด้วยตุ๊กตงูและขบวนแต่งกายแบบล้านนาโบราณเพื่อรับน้ำมนต์สรงจากผู้คนตามรายทางนำไปสรงแด่พระแก้วดอนเต้าซึ่งเป็นพระคู่เมืองลำปาง ในวันที่ ๑๒ ไปจะมีการละเล่นสงกรานต์ ประเพณีขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ มีการทำบุญถวายพระเจดีย์ทรายและรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เป็นที่สนุกสนานครื้นเครง

งานพิธีบวงสรวงเสาหลักเมืองและสืบชะตาเมือง จัดบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดในวันที่ ๓-๔ กุมภาพันธ์ นับเป็นประเพณีที่ชาวเมืองลำปางจัดต่อเนื่องทุกปี โดยมีการประกอบพิธีทางสงฆ์ พิธีทางพราหมณ์ และการพ้อนผีผีมดผีเม็ง อันเป็นพิธีบูชาผีบรรพบุรุษเพื่อเป็นสิริมงคลแก่เมืองต่อไป

งานประเพณีปล่อยปลาจากเวียงละกอน ในวันที่ ๓-๔ พฤศจิกายน จัดขึ้นบริเวณวัดพระธาตุลำปางหลวง อำเภอเกาะคา มีการแห่บอไฟประกวดตีกลองมอชิงที่ชาวบ้านเรียกว่ากลองปู่จา ช่วงค่ำมีงานแสดงแสง-เสียงและกันขันตอก

งานวันชาวแพก๊วกม ในวันที่ ๖-๘ ตุลาคม ช่วงกลางวันมีการปล่อยโคมลอย แข่งเรือพายประกวดแพสวยงาม ริดขาวแพ มวยทะเล ส่องแพและปล่อยปลา ส่วนกลางคืนมีพิธีลอยกระทง การละเล่น และมหรสพต่าง ๆ บริเวณอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน **งานเชรามิคแฟร์** จัดขึ้นในวันที่ ๔-๑๐



ธันวาคม โดยความร่วมมือของ บริษัทและโรงงานต่าง ๆ นำผลิตภัณฑ์เชรามิคหลากหลายชนิดมาจำหน่ายในราคาถูก การแสดงผลงานของศูนย์ศิลปาชีพ สาธิตกระบวนการผลิตเชรามิคและการประกวดผลิตภัณฑ์เชรามิค สอบถามได้ที่โทรศัพท (๐๕๔) ๒๒-๖๓๐๐

งานดอกไม้บานวันพืชมงคล จัดที่สวนป่าทุ่งเกวียน อำเภอห้างฉัตร ในวันที่ ๒-๕ ธันวาคม ชมขบวนแห่ช้างแบบล้านนา เทพนิพนธ์ชาติเลือกซื้อสินค้าท้องถิ่น การประกวดโพล้ของคำเมืองและกินอาหารแบบสะตอก

งานฤดูหนาวและงานกาชาด จัดในวันที่ ๒๘ ธันวาคมถึงวันที่ ๕ มกราคม มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าราคาถูกของส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน การประกวดนางสาวลำปาง รวมถึงการละเล่นและมหรสพน่าสนใจหลายประเภท

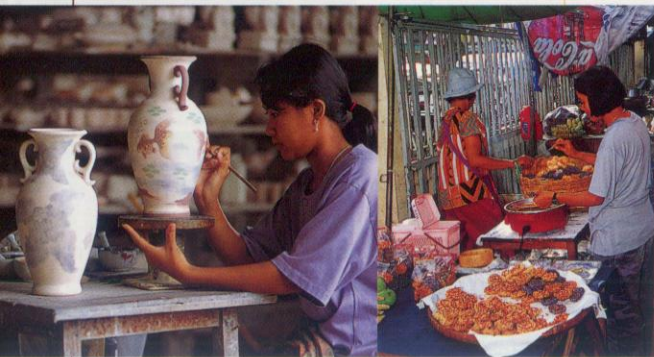
งานวันสืบประรด มีขึ้นระหว่างวันที่ ๒-๔ มิถุนายน มีการประกวดสืบประรดผลใหญ่ จำหน่ายและประกวดผลิตภัณฑ์สืบประรดแปรรูป รวมถึงประกวดธิดาสืบประรดประจำปี

งานเทศกาลกินปลา มีขึ้นวันที่ ๕-๘ กรกฎาคม จัดขึ้นที่เขื่อนกิ่วลม มีการจัดนิทรรศการปลา ประกวดปลาสวยงาม ตู้ปลาสวยงาม พร้อมทั้งชิมอาหารที่ทำจากปลาหลากหลายชนิด

งานเดิน-วิ่งมินิมาร์ธมาราธอนแม่เมาะ วันที่ ๖ สิงหาคมซึ่งเป็นวันเปิดงาน จัดขึ้นที่เหมืองแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ แหล่งถ่านหินสำคัญของประเทศไทยและของจังหวัดลำปาง

ของดีพื้นเมือง

ผ้าทอ บางหมู่บ้านยังมีการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมืองโดยใช้ฝ้ายที่ปลูกขึ้นเอง โดยเฉพาะอำเภोज้ำหม่ม และที่บ้านทุ่งกวาว อำเภอมืองปาน เป็นพื้นที่ปลูกฝ้ายพันธุ์ดีมีคุณภาพและมีลายทอแบบลายยกที่สวยงาม บ้านหลวง อำเภอมะทะ นิยมทอแบบลายเชิง ส่วนที่บ้านฝ้าย อำเภอมืองฯ มีโรงงานทอผ้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝ้ายทอมือมีฝีมือประณีต



หมู่บ้านแกะสลักบ้านหลุก ที่ตำบลนครสวรรค์ ห่างจากอำเภอมะทะประมาณ ๒ กิโลเมตร ชาวบ้านส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีอาชีพแกะสลักไม้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ เช่น ช้าง ม้า สิงโต กวาง รวมถึงแกะสลักเป็นเครื่องใช้ต่างๆทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมครอบครัวที่สืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน

เซรามิก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีแหล่งแร่ดินขาวคุณภาพดีและมีมากที่สุดในประเทศ มีความพิเศษเมื่อนำไปเผาไฟจะได้ดินขาวที่มีความทนทานมาก จึงมีอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา ซึ่งมีโรงงานผลิตอยู่สองฝั่งถนนเข้าตัวเมืองเป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถเข้าชมกรรมวิธีการผลิตและเลือกซื้อสินค้าได้ในโรงงานหลายแห่ง

กระดาษสา นับเป็นอุตสาหกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของบ้านน้ำทิพย์ จนมีชื่อเรียกว่ากระดาษน้ำทิพย์ กระดาษสาที่ทำมาจากปอสา ซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อนชนิดหนึ่ง มีเนื้อเยื่อเหนียว จึงเหมาะสำหรับนำมาทำกระดาษเพื่อนำไปประดิษฐ์เป็นของใช้และของที่ระลึก

สวยงามหลายแบบ เช่น ร่ม โคมไฟ ไม้เทียน ดอกไม้แห้ง กรอบรูป กระเป๋า และของชำร่วยอื่นๆตามสั่ง ร้านขายของที่ระลึก มีจำหน่ายมากมายบริเวณห้าแยกหนองพิกุล หน้าโรงเรียนเทศบาล ๔ ถนนรอบเวียง และที่กาดม่วนใจ๋ตรงสี่แยกไปจังหวัดเชียงใหม่ตามร้านต่างๆมีขนมตราชูโก๋อันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลพบุรี รถม้าอยู่ขนาดที่สามารถขับเขยื้อนได้พร้อม

สารพัดตกแต่งเหมือนจริง เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องเซรามิกหลากหลายรูปแบบ ส่วนร้านขายเสื้อผ้าพื้นเมืองส่วนใหญ่อยู่ย่านถนนทิพย์ช้างและถนนบุญวาทย์ ของกิน เช่น แหนมเซลาดัด ถนนทิพย์ช้าง แหนมสมศรี ถนนป่าไม้ พวกแคบหมู น้ำพริกหนุ่ม ไล่ฉัว หมูยอ หาซื้อได้ตามตลาดเช้าบริเวณหรือตลาดอควิน ซึ่งเป็นตลาดขายของกินตอนเย็น อยู่ถนนท่าครวน้อย

ของที่ระลึก

ร้านขายของที่ระลึก เซรามิก

โรงงานแสงอรุณ โทรศัพท์ ๒๒-๒๔๑๖ บริษัท เค.เค. เซรามิก ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๑-๘๓๑๓ โรงงานเซรามิคอาร์ท ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๖๕๑๕ เซวาล้าง ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๓๔๔๓ ศิลปนคร ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๗๓๑๘ ชมพู่อุตสาหกรรม โทรศัพท์ ๒๒-๒๙๓๑ โรงงาน บ.ณ. ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๑๕๔๘ อินทราเซรามิก ถนนลำปาง-เด่นชัย โทรศัพท์ ๒๒-๑๑๘๙ พิษณุพลเซรามิก ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๑-๗๔๓๒ กระดาษสา ลาเปเปอร์ ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๑-๗๗๓๑ ผ้าฝ้าย บ้านฝ้าย ถนนพหลโยธิน ลำปาง-เชียงใหม่ โทรศัพท์ ๒๒-๔๖๐๒ ขอมพอง ถนนอุปราช แหนม แหนมเซลาดัด ถนนทิพย์ช้าง โทรศัพท์ ๒๑-๗๐๓๗ แหนมสมศรี ถนนป่าไม้ โทรศัพท์ ๒๒-๔๐๖๑ กุนเชียง หมูหยอง หมูแผ่น เล้าฮั่วก๊าก ถนนประสานไมตรี โทรศัพท์ ๒๒-๓๓๗๑ เล้าฮั่วก๊าก ถนนประสานไมตรี โทรศัพท์ ๒๑-๗๔๘๘ ตั้งเฮียงหลี ถนนประสานไมตรี โทรศัพท์ ๒๑-๗๓๖๔ ท่งเฮียงก๊าก ถนนประสานไมตรี โทรศัพท์ ๒๒-๓๖๖๗

สิ่งอำนวยความสะดวก

(รหัสทางไกล ๐๕๔)

ที่พัก

อำเภอมืองฯ ทิพย์ช้าง ถนนท่าครวน้อย โทรศัพท์ ๒๒-๖๕๐๑-๖ ลำปางเวียงทอง ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๕๕๐๑-๒ เอเชีย ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๒-๗๔๔๔-๗ เซลาดัด ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๒-๖๑๓๗-๒ คิม ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๑-๗๗๒๑ อรุณศักดิ์ ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๑-๗๓๔๔ เวียงลคร ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๒๔๔๗-๐๑ เอเชียลำปางโยเดีย ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๒-๗๔๔๔-๗ ลำปางริเวอร์ไซด์ ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๖๙๒๒ ลำปางโยเดีย ถนนสวนดอก โทรศัพท์ ๒๒-๗๓๑๑-๓ ๙ มิถุนา ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๒-๒๒๖๑ ซูเปอร์ไฮเต็ล ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ลำปาง-งาว โทรศัพท์ ๒๒-๑๕๗๓-๔ เอ็ม.อาร์.พาเลซ ถนนมนตรี โทรศัพท์ ๒๒-๗๙๑๒ สากลโยเดีย ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๑-๗๕๗๓ พิณโยเดีย ถนนสวนดอก โทรศัพท์ ๒๑-๗๐๕๕ ศรีลังกา ถนนสวนดอก โทรศัพท์ ๒๑-๗๐๗๐ รมศรีทอง ถนนบุญวาทย์ โทรศัพท์ ๒๑-๗๐๕๕ คิมซิดี ถนนฉัตรไชย โทรศัพท์ ๓๑-๐๒๓๕-๔๒ ทีทีแอนด์ที ถนนป่าไม้ โทรศัพท์ ๒๒-๕๓๕๑ ริเวอร์ไซด์เกสต์เฮาส์ ถนนตลาดเก่า โทรศัพท์ ๒๒-๗๐๐๕

อำเภอดิน เถินธานี บ้านดอนชัย โทรศัพท์ ๒๙-๑๔๙๓ นครดิน ถนนตาก-ลำปาง โทรศัพท์ ๒๙-๑๓๗๐

ร้านอาหาร

อาหารทั่วไป เวียงลคร ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ โทรศัพท์ ๓๑-๖๔๓๐-๕ วันชัย ถนนสุเรนทร์ โทรศัพท์ ๒๒-๕๙๒๕-๖ บ้านพลอย ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ แยกไปเชียงใหม่ โทรศัพท์ ๒๕-๑๒๐๐-๑ ริเวอร์ไซด์ ถนนทิพย์ช้าง โทรศัพท์ ๒๒-๑๘๖๑ เรือนแพ ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว โทรศัพท์ ๒๒-๖๙๙๙ เอื้อนชมวัง ถนนตลาดเก่า โทรศัพท์ ๒๒-๒๔๔๕ บ้านฝ้าย ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว โทรศัพท์ ๒๒-๔๖๐๒



ห้องอาหารเวียงทิพย์

ในโรงแรมลำปางเวียงทอง ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๕๕๐๑-๒ ห้องอาหารระเบียงสระ ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว โทรศัพท์ ๒๒-๒๔๖๐ ครัวไทย ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๑-๗๙๑๗ พณารายณ์ ถนนรอบเวียง โทรศัพท์ ๒๒-๑๑๑๐ ไก่ย่างภาณี ถนนรอบเวียง โทรศัพท์ ๒๑-๘๑๘๑ กุ๊กเงิน ถนนบ้านดงพัฒนา โทรศัพท์ ๓๑-๓๐๔๐ ไก่ย่างไถ่ ถนนท่าครวน้อย โทรศัพท์ ๒๑-๘๐๒๖ สวนอาหารแกรนด์ ถนนพระเจ้าทันใจ โทรศัพท์ ๒๑-๖๕๓๕

อาหารพื้นเมือง บ้านคำหวาน ถนนพหลโยธิน โทรศัพท์ ๒๒-๒๓๙๙ แม่แพ หลังธนาคารกรุงไทย สาขาในเมือง ถนนบุญวาทย์ ข้าวซอยบุญยืน ถนนลำปาง-งาว ข้าวซอยแม่คำแปง ซอยข้างทีวีช่อง ๘ ร้านข้าวซอยซูเปอร์ ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว ครัวอีสาน เชียงสะพานรักษา ร้านเฟื่องฟ้า หน้าสถาบันราชภัฏลำปาง โทรศัพท์ ๒๑-๘๑๖๕ มียอดเรือน หน้าโรงเรียนเทศบาล ๔ ถนนรอบเวียง บ้านสวนผักสด ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว โทรศัพท์ ๓๑-๔๕๕๖

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ มาตามทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท นครสวรรค์ ตาก ตรงเข้าจังหวัดลำปาง รวมระยะทาง ๖๐๒ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ ๗ ชั่วโมง

รถโดยสารประจำทาง ที่สถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิตใหม่) มีรถโดยสารไปลำปางทุกวัน บริษัทขนส่ง จำกัด มีรถวิโอที ๒๕ ที่นั่ง มีเที่ยวเวลา ๒๑.๓๐ นาฬิกา ราคา ๔๙๐ บาท โทรศัพท์ (๐๒) ๙๓๖-๓๖๖๖ ขึ้น ๑ มีเที่ยวเวลา ๐๙.๐๐, ๑๑.๐๐, ๒๐.๓๐, ๒๑.๐๐, ๒๑.๓๐, ๒๒.๐๐ นาฬิกา ราคา ๓๑๗ บาท โทรศัพท์ ๕๓๗-๘๐๕๕ รถปรับอากาศชั้น ๒ มีเที่ยวเวลา ๐๕.๓๐, ๐๙.๓๐, ๑๙.๕๐, ๒๑.๔๐ นาฬิกา ราคา ๒๔๖ บาท โทรศัพท์ (๐๒) ๕๓๗-๘๐๕๕, ๙๓๖-๓๖๕๙-๖๘ รถธรรมดา (สี่ล้อ) มีรถเชียงใหม่และรถเชียงใหม่ผ่านตั้งแต่เที่ยวเวลา ๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ นาฬิกาทุกวัน บริษัทหนัจฉิตทัวร์ มีรถปรับอากาศชั้น ๑ เที่ยว

การเดินทางจากอำเภอเมืองฯ ไปยังอำเภอต่างๆ

- เกาะคา ๑๓ กิโลเมตร ขึ้นรถที่ถนนรอบเวียง ใกล้ธนาคารกสิกรไทย
- ห้างจักร ๑๘ กิโลเมตร ขึ้นรถที่ท่าแยกหอนาฬิกา
- แม่ทะ ๒๖ กิโลเมตร ขึ้นรถที่สี่แยกศรีชุม ถนนพหลโยธิน
- เสริมงาม ๔๐ กิโลเมตร ขึ้นรถข้างโรงเรียนบุญวาทย์ ถนนสนามบิน
- แม่เมาะ ๔๕ กิโลเมตร ขึ้นรถที่สี่แยกบ้านขายยาไทยโฮสเทล ถนนพหลโยธิน
- แจ้ห่ม ๕๒ กิโลเมตร ขึ้นรถข้างธนาคารนครหลวงไทย ถนนพหลโยธิน
- สบปราบ ๕๙ กิโลเมตร ขึ้นรถด้านประตูชัย ตรงข้ามศาลจังหวัดลำปาง
- จาว ๘๓ กิโลเมตร ขึ้นรถตรงข้ามวิทยาลัยอาชีวศึกษา
- เถิน ๙๖ กิโลเมตร ขึ้นรถด้านประตูชัย ตรงข้ามศาลจังหวัดลำปาง
- วังเหนือ ๑๐๗ กิโลเมตร ขึ้นรถตรงธนาคารนครหลวงไทย ถนนพหลโยธิน
- แม่พริก ๑๒๕ กิโลเมตร ขึ้นรถที่แยกบ้านขายยาไทยโฮสเทล ถนนพหลโยธิน

เวลา ๒๐.๓๐, ๒๑.๓๐ นาฬิกา ราคา ๓๔๗ บาท
 ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-๓๒๐๐-๓ เชิดชัยพัชร มีรถปรับ
 อากาศขึ้น ๑ เทียวเวลา ๑๑.๓๐, ๒๐.๓๐ นาฬิกา
 ราคา ๓๔๐ บาท รถปรับอากาศขึ้น ๒ เทียวเวลา
 ๑๙.๓๐ นาฬิกา ราคา ๓๔๐ บาท ไทรศัพท (๐๒)
 ๙๓๖-๐๑๙๘, ๙๓๖-๐๑๙๙ บริษัทสยามเฟิร์สทัวร์
 มีรถวิโอพีเทียว ๑๙.๓๐, ๒๐.๓๐ นาฬิกา ราคา ๔๐๕
 บาท รถปรับอากาศขึ้น ๒ เทียวเวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา
 ราคา ๒๗๐ บาท ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-๒๙๕๓ สมบัติ
 ทัวร์ มีรถปรับอากาศขึ้น ๑ เทียวเวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา
 ราคา ๓๔๗ บาท ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-๒๙๕๕-๙
 อินทราทัวร์ รถปรับอากาศขึ้น ๑ มีเทียวเวลา ๒๐.๓๐
 นาฬิกา ราคา ๓๔๗ บาท ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-
 ๒๔๙๒-๓ บริษัทนิวริยะทัวร์ มีรถวิโอพีเทียว ๒๐.๓๐,
 ๒๒.๐๐ นาฬิกา ขึ้น ๑ ราคา ๓๔๗ บาท ไทรศัพท
 (๐๒) ๙๓๖-๒๒๐๕-๗ บริษัทวิริยะทัวร์ มีรถวิโอพีเทียว
 ๐๘.๑๕, ๒๐.๓๐, ๒๑.๐๐ นาฬิกา ราคา ๓๔๗ บาท
 ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-๒๘๒๗ ชัยสิทธิ์ทัวร์ มีรถปรับ
 อากาศขึ้น ๑ เทียวเวลา ๑๘.๓๐, ๒๐.๓๐ ราคา ๓๔๗

บาท ไทรศัพท (๐๒) ๙๓๖-๓๕๕๓
 รถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรถไฟไป
 เชียงใหม่ผ่านลำปาง และเที่ยวกลับจากลำปางทุกวัน
 รถเร็ว เทียวไปออกเวลา ๐๗.๔๕, ๑๕.๐๐, ๒๒.๐๐
 นาฬิกา เทียวกลับออกเวลา ๐๘.๔๕, ๑๐.๑๖, ๑๖.๑๐,
 ๒๓.๐๐ นาฬิกา รถด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) ออกเวลา
 ๐๘.๒๕ นาฬิกา รถดีเซลรางออกเวลา ๐๘.๒๕,
 ๑๙.๒๕ นาฬิกา รถด่วนพิเศษ เทียวไปออกเวลา
 ๑๘.๐๐, ๑๙.๒๕, ๑๙.๔๐ นาฬิกา เทียวกลับออกเวลา
 ๑๘.๔๕, ๑๙.๓๖, ๒๑.๕๐ นาฬิกา รถท้องถิ่น มีเฉพาะ
 วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการ จาก
 นครสวรรค์ถึงเชียงใหม่ ออกเวลา ๐๔.๔๕ นาฬิกา
 ค่าโดยสาร ขึ้น ๑ ราคา ๕๑๒ บาท ขึ้น ๒ ราคา
 ๒๔๔ บาท ขึ้น ๓ ราคา ๑๐๖ บาท รถด่วนพิเศษดีเซล
 รางคิดค่าธรรมเนียม ๘๐ บาท รถด่วน ๖๐ บาท
 รถเร็ว ๔๐ บาท ไทรศัพท (๐๒) ๒๒๓-๐๓๔๑

เครื่องบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
 มีเที่ยวบินไปลำปางวันละ ๒ เที่ยวบินทุกวัน เช้ามีเที่ยว
 ๐๙.๐๐ นาฬิกา วันพุธ วันศุกร์ วันอาทิตย์ เทียวบ่าย
 ๑๒.๓๐ นาฬิกา วันจันทร์ วันอังคาร วันเสาร์ เทียว
 บ่าย ๑๔.๔๕ นาฬิกา ขึ้นธรรมดา ราคา ๑,๖๘๐ บาท
 ขึ้นธุรกิจ ราคา ๒,๔๘๐ บาท ต่อเที่ยว ไทรศัพท (๐๒)
 ๖๒๘-๒๐๐๐

หมายเหตุ ราคาค่าโดยสารรถประจำทาง รถทัวร์ รถไฟ
 และเครื่องบิน อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

- (รหัสทางไกล ๐๕๔)
 สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน)
 จังหวัดเชียงใหม่ โทรศัพท์ (๐๕๓) ๒๔-๘๖๐๕, ๒๔-๘๖๐๗
 โทรสาร ๒๔-๘๖๐๕
 สถานีขนส่งจังหวัด โทรศัพท์ ๒๒-๗๔๑๐
 สถานีรถไฟ โทรศัพท์ ๒๒-๗๐๒๔
 ท่าอากาศยานลำปาง โทรศัพท์ ๒๒-๖๒๕๘
 สถานีตำรวจภูธร โทรศัพท์ ๒๒-๗๐๘๗
 โรงพยาบาลลำปาง โทรศัพท์ ๒๒-๗๐๔๕
 โรงพยาบาลเลลางค์นคร โทรศัพท์ ๒๒-๕๑๐๐
 โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี โทรศัพท์ ๒๒-๑๘๗๔
 ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวลำปาง โทรศัพท์ ๒๒-๘๘๒๓
 บริการรถให้เช่า ลำปางฮอเลียซ์ โทรศัพท์ ๓๑-๐๔๐๓
 และนิวริยะยานยนต์ โทรศัพท์ ๒๒-๙๙๖๖

